

קונטרס
שיחזור
קודש

שלישיית השבוע

ספה"ק מאור עינים פרשת בראשית ד"ה בראשית (הב')

נפלא דשבתא

פרשת וישלח

פרשת וישב תשפ"ג
♦ גליון קכג ♦

החזרת נרות

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

©

מודעה ובקשה
כל זכיות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

....

עימוד ועיצוב ע"י

הברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תוכן ענינים

שיעור א'

ג

התתאה חי מהעילאה - ג + צריכים לחפש מה אנו מחפשים כאן - ג + אדם שלא מחבר את הנוף עם הנפש חי בנתק - ג + גם בגשמיות יש תתאה ועילאה - ד + אצל הקב"ה אין תרו ובורו - ד + התרו ובורו הוא אחרי בריאת העולם - ד + צריכים להתחבר עם הקב"ה בתוך הארץ - ד + אדם שמחבר כל דבר נהיה ביסא להקב"ה - ה + צריכים לחיות עם הקב"ה במרחב ולא רק במיצר - ה + אדם שמייחד חכמות מבטל היצר הרע ממנו - ה + ביטול היצר הרע תלוי בכ - ו + בית המדרש הכוונה משהו יותר עמוק - ו + כל תהליך ביטול היצר הוא להניע לבית המדרש - ו + סיפור עם הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע - ו + בית המדרש הכוונה הדביקות של המקום - ז + היצר הרע עוזר לנו להניע להקב"ה - ז + בכל דבר גשמי צריכים לחפש את האלוקית שיש שם - ז + צריכים להביר שאנו שלא לשמה - ז + משלא לשמה מניעים ללשמה - ח + לכל דבר טוב חייב שיהיה קושי לפני זה - ח + צריכים להתבונן מאיפה מניע התענוגים - ח + החכם חוזר לדבק באהבת הבורא - ח

ט

נפרא השברא

יום א' יז' כסליו

שיעור א'

עם העילאה, כי אדם שעסוק כל היום רק בלימוד התורה ולא נכנס למצב של בכל דרכיך דעהו חסר לו החיבור, ולעומת זאת אדם שעסוק רק בגוף ולא בנפש שוב חסר לו, א"כ צריכים לחבר את הגוף ואת הנפש, הקב"ה ברא יש מאין ועבודה שלנו הוא לעשות מיש אין בחזרה.

אדם שלא מחבר את הגוף עם הנפש חי בנתק

אדם שלא מחבר את הגוף עם הנפש חי בנתק מהקב"ה, אפילו שהקב"ה ממשיך להחיות אתו אבל הוא בנתק ממנו ית', וגם במשך חייו האדם יש הרבה סתירות טוב מול רע מושג מול אינו מושג אור מול חושך, והדרך היחידי להיות מאוזן הוא רק אדם שמחובר לחכמה, שזה חכמה עילאה שמאין תמצא, ושם למעלה אין טוב ורע אור וחושך שם הכל אחד, וכדי שיהיה לאדם סייעתא דשמיא אז ומצא חן בעיני ד', אדם שחי עם החכמה עילאה הוא מקבל חן בעיני ד'.

התתאה חי מהעילאה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה בראשית (הב')): **את השמים ואת הארץ. היינו, חכמה עילאה וחכמה תתאה.** יש נסתר שזה חכמה עילאה, ויש נגלה שזה חכמה תתאה. הנגלה בא מהנסתר, הגוף חי מהנשמה, שזה תתאה שחי מעילאה, העילאה נקרא הוי"ה והתתאה נקרא אדנ"י. הקב"ה ברא את העולם כל פעל ד' למענהו, מטרת בריאת העולם היה כדי שנכיר את הקב"ה בכל דבר.

צריכים לחפש מה אננו מחפשים כאן

כמו שלגוף האדם אדם חייב לתכנן כל דבר מה הולך להיות אתו, אותו דבר לנשמה אדם ג"כ צריך לתכנן בדיוק מה הולך להיות, אדם צריך לדעת מטרת ירידתו לעולם, העיקר הוא לחבר את הגוף לנשמה, וכמו שיש בגוף האדם חלק אלוקי ממעל אותו דבר יש לנו בתורה חלק אלוקי ממעל, עבודת האדם הוא לחבר ביניהם את תתאה

למטה, היתה תוהו ובוהו וגו'. רצה לומר, שאינו משיג כלום, אפילו אחרי שירד לעולם גם אז אדם לא משיג כלום, דכולא סתים כקדמייתא. כלומר אני ד' לא שניתי, הקב"ה הוא כולא עלמא כלא, וכל דבר הוא בשבילך כי רק ככה אדם יכול לראות את הקב"ה.

התוהו ובוהו הוא אחרי בריאת העולם

בהתחלה הוא שאל איך שייך לומר בחינת תוהו לפני הבריאה, הרי השי"ת הוא ראשון לכל הנבראים, אלא התשובה הוא, דאכן הכוונה לאחר הבריאה, שגם לאחר השתלשלות הנקודה האלוקית למטה, עדיין כולא סתים כקדמייתא. ועבודת האדם הוא להחזיר כל דבר להקב"ה ולמצוא את הקב"ה בתוך התוהו ובוהו. וצריכים לחבר את הארץ לשמים, והמרחק בין שמים לארץ הוא כמו המרחק מהשמים לאין סוף. וזה עבודת האדם כל הזמן.

צריכים להתחבר עם הקב"ה בתוך הארץ

ויאמר אלוקים יהי אור, הקב"ה אמר שאדם יהיה לו אפשרות להתחבר בתוך הארץ לאורו ית', וע"ז אומר הקב"ה יהי אור לא אור חדש אלא הקב"ה גנו אותו, ועבודה שלך הוא לגלות את האור הזה. ויאמר אלוקים, הוא הצמצום, דהיינו, מה

גם בגשמיות יש תתאה ועילאה

וכמו שאמרנו לעיל שגם בגשמיות יש לנו חכמה תתאה שזה הגשמי וחכמה עילאה שזה האותיות שמחיה כל דבר, וגם בתורה יש לנו חכמה תתאה שזה מה שאנו משיגים, אבל תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, ומעל זה יש לנו חכמה עילאה שזה אנא נפשאי כתבית יהבית. בני ישראל הם מורכבים מכל התורה כולה, והם הממוצע בין העולם לתורה, ואם הוא בעצמו לא מחובר לתורה איך הוא יכול לחבר את כולם לתורה, וברגע שאדם מחובר לתורה אז הוא יכול להעלות כל אחד שבא במגע אתו, כי שם הוא מתחבר לניצוץ שיש שם ומעלה את זה להקב"ה. ואז וקווי ד' יחליפו כוח שם מקבלים כוחות חדשים, ושם אדם מקבל כוחות להתגבר על היצר, כי אלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו.

אצל הקב"ה אין תהו ובוהו

עכשיו צריכים לדעת והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום, כלומר לך זה נשמע כי הארץ זה חכמה תתאה ותוהו ובוהו, אבל האמת הוא שזה רק לך אבל באמת זה אור ולא תוהו ובוהו, ולמה זה כן, כי ברגע שהחכמה ירדה לעולם כדי שיהא בורא ונברא חייב שיהיה תוהו ובוהו, וכן כדי שיהא מאציל ונאצל, והארץ היתה תוהו ובוהו, רצה לומר, אחר שנשתלשל וירד

צריכים לחיות עם הקב"ה במרחב ולא רק במיצר

אדם שחי עם הקב"ה במרחב אז גם במצב של מיצר הוא חי עם הקב"ה ואז הוא חי עם הקב"ה בשפלות, אבל אדם שבמצב של מרחב הוא לא עושה כלום ורק במצב של מיצר הוא מחפש את הקב"ה אז הוא מגיע להקב"ה עם גאווה. א"כ אדם חייב לעשות אסטרטגיה בכל דבר איך הוא הולך לחיות עם הקב"ה, ובזה אדם חייב להתחיל את היום, אדם חייב לחיות העבר עיני מראות שווא, בכל דרכיך דעהו, ורק הקב"ה הוא זה שיכול לעזור לי בזה. **כ"ק מוח"ז מביא לה זצ"ל** כל יום כשהיה יוצא החוצה אמר: שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. עיקר עבודת האדם הוא להחזיר כל דבר להקב"ה ולמי שנותן לך כל דבר.

אדם שמייחד חכמות מבטל היצר הרע ממנו

והנה, אם לומד כנ"ל ומייחד הב' חכמות, אז יצר הרע בטל ממנו, אדם שחי בכל חושך ומעבר שנמצא בו שכל דבר זה סיבה מאת הקב"ה ולא מציאות בזה הוא מבטל את היצר הרע שלו. **כמאמר רבותינו ז"ל אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש.** ואם לאו יקרא קריאת שמע, ואם לאו יזכיר לו את יום המיתה. מסביר הפרי הארץ אדם שלא מחובר להקב"ה מיד היצר הרע שולט עליו. הקב"ה שולח

שנתצמצם וירד למטה. יהי אור. עיקר של הצמצום הוא לגלות שם את אורו ית'. יהי אור, היינו התורה שנקרא אור, וכמ"ש, ותורה אור, ויהי אור, ואיתא בזוהר ויהי אור אור דכבר הוה. היינו כנ"ל שהתורה שלנו המצומצמת לדינים מהעולם הגשמי, כבר הו' היתה ברום גבהי מרומים, כי החכמה עליונה נשתלשל וירד למטה, ונעשה חכמה תתאה.

אדם שמחבר כל דבר נהיה כיסא להקב"ה

אדם שלומד תורה בכזה צורה נעשה כיסא להקב"ה. אדם שחי שהמושג מגיע מאינו מושג, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים. רצה לומר, מים הוא התורה. וזהו ורוח אלוקים, פירוש רש"י כסא הכבוד עומד באויר ומרחף על פני המים ברוח פיו של הקב"ה ובמאמרו כו'. ואז אדם מתחבר להקב"ה. אבל בסופו של דבר זה תלוי באדם עצמו, כי אדם יכול ללמוד תורה רק בשביל הידע שלו ואז הוא לא מחבר את הגוף ואת הנפש שלו ביחד שזה בעצם עיקר העבודה. וכמו שאמרנו שאדם חייב לעשות אסטרטגיה בעניין. אדם שחי עם הקב"ה רק במצב של כאב וחושך אז הוא עסוק עם הקב"ה ככיבו אש, ולא עסוק בחיבור כלל. היינו, אם לומד כנ"ל, נעשה על ידי תורתו כסא הכבוד להשית.

אלוקים אלא על האור הפנימי שזה חכמה עילאה, אז כי טוב שזה המתקת דינים בשורשם. וזהו וירא אלקים וכו' כי טוב, דהיינו, שעושה יחוד כנ"ל. אדם שחי ככה עושה יחוד והוא לא מנותק מהקב"ה כלל. אז ויבדל אלוקים בין האור ובין החושך, הוא היצר הרע, שאז משם יתפרדו כל פועלי און, שאינו יכול להיות במקום שיש יחוד.

כל תהליך ביטול היצר הוא להגיע לבית המדרש

אדם שלומד את התורה כדי להגיע להקב"ה אז עושה יחוד ואז היצר הרע אין לו מה לחפש שם, וברגע שאדם רואה שהיצר הרע נמצא אצלו סימן שלומד את התורה כדי לקבל ידע ולא כדי להגיע להקב"ה. וכדי להגיע להקב"ה צריכים לומר שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, אלוקינו הוא לא משהו אחר מד' אחד, היה הווה ויהיה, ואם זה לא עוזר לך אז יזכיר לו את יום המיתה. אבל הכל הוא בשביל להגיע לבית המדרש ולחיות שם אחד עם הקב"ה.

סיפור עם הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע

היה יהודי שרצה לנסוע לארץ ישראל, ונכנס לשאול את דעת הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע ואמר לו: כתוב בגמרא איך יש לזקנים מבל אריכות ימים, הלא כתוב למען ירבו ימיכם

לאדם את היצר הרע כתזכורת לחזור אליו ית', וכמו אדם שנדלק לו נורה אדומה ברכב, הוא יכול להתעלם מזה ולא לעשות כלום או שיכול לטפל בעניין, אותו דבר אדם יכול להתעלם ולהמשיך הלאה או להבין את הרמז ולחזור להקב"ה.

ביטול היצר הרע תלוי בכך

אדם שחי בכל דבר שהוא היש אז היצר הרע יכול עליו ומפריע לו. אבל אדם שחי כל דבר סיבות ולא מציאות אז היצר הרע לא יכול עליו כלל. וכל דבר תלוי בחשיבה שלך איך אדם מסתכל על הדברים, אם אני מסתכל על כל דבר כמציאות בזה אני בעצמי נותן לו כוח לשלוט עלי, וברגע שאני חי כל דבר סיבה אז אני לא נותן לו לשלוט עלי כלל. וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז הפכתי את המציאות לסיבה ואת הדין לרחמים, ואז אין שום סיבה בעולם שהדין עדיין יהיה הלאה.

בית המדרש הכוונה משהו יותר עמוק

ובית המדרש הכוונה שאדם חייב לדעת שיש שם משהו עוד יותר עמוק מסתם בית המדרש. בית המדרש, היינו, פנימיות המדרש, היא נקודת האלוקית הפנימיות. וברגע שאדם חי בצורה כזאת אז חי שכל אלוקים מגיע מהויה, וברגע שאדם מסתכל לא מסתכל על

ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. גם ליצר הרע יש תענוגים שזה מגיע מאין סוף ב"ה. **ואם לחושך אדם לומר, למה לי יצר הרע כלל. זה אינו, כי הלא אמרו רז"ל אלמלא יצר הרע לא הוה חדותא דשמעתא, כי עיקר החשק והתענוג בא מצד היצר הרע, וצריך להיות כך, כי התענוג בא ממקור התענוגים, ובשביל להגיע לתענוג התענוגים חייבים קודם לעבור את התענוג שלנו ומשם להגיע לזה.**

בכל דבר גשמי צריכים לחפש את האלוהית שיש שם

כלומר בכל דבר גשמי צריכים לחפש את החיות אלוהית שיש בתוכו, אם זה באוכל או בכל דבר גשמי אחר, וברגע שאדם חי ככה אז מחבר את החכמה תתאה עם החכמה עילאה, ובה מחברים את הנגלה לנסתר. ואז **בסוד שמאלו תחת לראשי, שמתחילה צריך להיות מן היצר הרע, ורק אח"כ** זוכה עי"ז לוימינו תחבקני. ואז מכל דבר שמאל נהיה ימין.

צריכים להכיר שאנו שלא לשמה

ולכן אמרו רבותינו ז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה וכו'. המאור עינים לומד שזה לעולם, כי אדם חושב על עולם הבא ועל כבוד ועל ידע שזה שלא לשמה, אבל כדי להגיע ללשמה אדם צריך להכיר

על הארץ כלומר רק מי שחי בארץ ישראל הוא יש לו אריכות ימים. אלא מתרצת הגמרא אם קמים לבית המדרש מוקדם ולומדים של כל היום אז ג"כ יש אריכות ימים, כי בתי מדרש יש להם קדושת ארץ ישראל וזה כמו שנמצאים כבר בארץ ישראל. והפטיר אם אתה מסוגל לנסוע לארץ ישראל ולהתנהג שם כמו שאנחנו מתנהגים כאן בבתי המדרש אתה יכול לנסוע, ואם לא עדיף שתישאר כאן.

בית המדרש הכוונה הדביקות של המקום

וזה כנ"ל, שבית המדרש הכוונה הדביקות של המקום ושל הקב"ה ולא ידע בלבד, ואתם הדבקים בד' אלוקיכם חיים כולכם היום. כלומר ברגע שמחברים את האלוקים להוי-ה זה חיים כולכם היום. אבל אדם שלא לומד כדי להגיע להדבק במידותיו, ולדעת שהמידות בא מחכמה שמאין תמצא, אז חסר לך הדביקות ואת החיים.

היצר הרע עוזר לנו להגיע להקב"ה

אבל לכאורה בשביל מה אנו צריכים בכלל את היצר הרע, אולי הרבה יותר טוב בלי יצר הרע. אבל אומר הבעש"ט **הק' הלואי אותי עזבי ותורתי שמרו,** כלומר בראתי את העולם בשביל שיהיה יצר הרע שידמה לך שכוחי

**צריכים להתבונן מאיפה
מגיע התענוגים**

אדם שלומד מחמת תענוג או מחמת התפארות, אל יחשוב שמחמת כן ידחה עצמו מללמוד, לכאורה אם ככה אולי אני לא ילמד כלל, אלא אדרבה, יתבונן מנין לו באה מחשבת תענוג והתפארות זאת, הלא אין לו חיות מעצמו אלא מאת הקב"ה, הלא רק מתענוג והתפארות נפולה.

**החכם חוזר לדבק
באהבת הבורא**

ובאמת החכם עיניו בראשו, אם הוא חכם, מביט מאין בא לו החיות של החשק הזה, והוא מראשית דבר שמחיה אותו החשק, ונמצא תיכף חוזר למעלה לדבק באהבת הבורא, וממאס חשק הפנייה ההיא, כי למה להיות עסוק עם החשק אם אפשר להיות עסוק במקור הדבר, ונמצא מפני בחינה זו שמחמת החשק שלא לשמה, זה בעצם מעורר אותך להסתכל בכיוון של התורה, ואז יכול לחזור לחשק ואהבה העיקרית, לכן ישנו בעולם בחינת שלא לשמה, וזה הוא חיות שלו, כדי שמתוך, רצה לומר, מה שמתוך שלא לשמה, שהיא גם כן חיות החשק בא לשמה.

שאתה בעצם שלא לשמה, אמת נקרא אני משקר תמיד, אמת נקרא שאני יודע שאני שקר ואני מבקש מהקב"ה שיביא לי את האמת. כי כל זה מגיע כדי לחבר אותי לאמת ולא שאני יישאר בשקר, וזה נקרא לעולם.

משלא לשמה מגיעים ללשמה

דרך משל, כשיושב ללמוד, מתחילה כשרוצה להתענג עצמו מן התורה שהוא תענוג כל התענוגים, נמצא הוא שלא לשמה, בסוד שמאלו תחת לראשי, ואח"כ בא לבחינת וימינו תחבקני. כלומר אדם נמצא בהתחלה בשלא לשמה ואז בא ללשמה.

**לכל דבר טוב חייב
שיהיה קושי לפני זה**

וזהו ויהי ערב ויהי בוקר, היינו, היצר הרע והיצר טוב, כל דבר שבא בלי קושי סימן שאתה לא בכיוון הנכון, וברגע שיש לאדם את הקושי של הערב והוא יודע שהקב"ה עשה זאת בכוונה כי זה הדרך שעוזר לנו להגיע אליו ית', ואז באים ליצר טוב. ורק בייחוד שניהם כאחד הוא יום אחד, ושניהם צריכים כנ"ל. ואחד בלי השני אי אפשר כלל.

צפרא דשבתא

כתוב בתורה: ויאמר יעקב אלוקי אבי אברהם ואלוקי אבי יצחק ד' האומר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואטיבה עמך. לכאורה יעקב אבינו מבקש מהקב"ה שיעזור לו בזכות אבות, אבל לכאורה הלא עשו יש לו אותו זכות אבות בדיוק, ולמה שהקב"ה יעזור לי יותר מעשו.

ונראה להסביר, ר' אשר היה אומר שחסידיים חושבים שאפשר לעשות מה שרוצים בעולם הזה, ובסוף בעולם הבא בפתח הגיהנם יעמוד אברהם אבינו ולא ייתן לאף אחד להיכנס לשם. אבל האמת הוא לא ככה, אלא אחד שלא עשה כאן כלום ועוד עבר עבירות הרבה ברור שיכנס לגיהנם, אבל חסידיים חשבו שאפשר לעשות מה שרוצים ואברהם יציל אותך.

היה אחד שנכנס לר' אשר ושאל לו על זה, ענה לו ר' אשר אותך אברהם אבינו ידחוף אותך פנימה, ולא רק לא ישמור עליך. ענה לו בחזרה אותו יהודי, מי לא רוצה לזכות בדחיפה מאברהם אבינו, ענה לו ר' אשר בחזרה ידעתי מזמן שאתה לץ. ולכאורה צריכים אנו באמת להבין האם אברהם אבינו הוא כמו חומת ברזל שיעכב מכלום להיכנס לשם, ומה באמת הכוונה בזה. וגם מה הכוונה של הדו שיח בין ר' אשר לאותו יהודי, אולי באמת דחיפה מאברם אבינו זה זכות, אבל אולי לא, ומה הכוונה שאתה לץ.

אלא הכוונה הוא אחד שהולך בדרך של אברהם אבינו שזה הדרך של שפלות והכנעה, אז ברגע שיעלו למעלה אז יהיה לך זכות של אברהם אבינו ולא ייתן שיכניסו אותך לשם כלל, אבל לזה צריכים ללמוד ולהתפלל ולעשות מצות ומעשים טובים ואז זוכים לזה, אבל היו כאלו שחשבו שאפשר לעשות מה שרוצים ואפילו הכי אברהם

אבינו יעזור לך בסופו של דבר, אבל האמת הוא שזה לא נכון רק מי שהולך בדרך אז אברהם יעזור לו שם.

וזה הכוונה שאברהם ידחוף אותך לשם כי אתה לא הלכתי כלל בדרך שלו בעולם הזה אז ברור שיכניס אותך לגיהנם ולא יעכב בשבילך כלום, אבל ההוא התעקש ואמר שאולי דחיפה מאברהם זה זכות אפילו שנכנסים לגיהנם, אבל זה נקרא לך שחושב שאפשר לעשות מה שרוצים ועוד לזכות לדחיפה בסוף. וזה הכוונה כאן בפסוק יעקב אבינו הלך בדרך של אברהם אבינו אז בוודאי שהקב"ה יעזור לו, אבל עשו היה לך עשה מה שרצה כל החיים ועוד רוצה שאברהם יעזור לו, ובוודאי שאברהם לא יעזור לעשו ורק ליעקב אבינו שהלך בדרכו.

ולכאורה אם אני הולך בדרך של אברהם אבינו אז למה הוא מחכה לי בגיהנם ואז מעכב אותי, למה אני לא בגן עדן מיד. אלא עד שם אדם עוד לא בטוח שזה הדרך הנכונה, תמיד אנשים יהיה להם ספיקות אולי כן ואולי לא, ואולי בכלל הדרך של השני זה האמת, ולכן ימצאו את אברהם אבינו רק ליד פתח הגיהנם ולא ליד הגן עדן.

כתוב בתורה: ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה. לכאורה צריכים אנו להבין מה הלך כאן, ומה רצה יעקב אבינו בזה. בפשטות הכוונה שהסביר לכל מחנה שיחשבו שאפילו אם המחנה השני נהרגים אזי לפחות אתם תנצלו, כלומר כל אחד חשב על עצמו שאם השני ייהרג אזי לפחות אני יינצל, אבל עכ"ז קשה מה מונח כאן.

ונראה להסביר את הענין בהקדם, אנחנו מדברים מדרך בעבודת השם, אבל יש שתי דרכים ללכת עם הדרך הזה, יש אנשים שלוקחים זאת ככיבוי אש בלבד, כלומר בעצם אני עושה מה שאני צריך לעשות וב"ה מצליח בכל מה שאני עושה, וממשיך ללכת בדרך שלי, רק זה המציאות בעולם שלפעמים זה לא הולך בדיוק כמו שאנו רוצה ומתכנן ואז בעצם במקום להיכנס לייאוש כעס והפקרות אז יש לי פתרון שנקרא הדרך, ואני מיד מוצא אותו החוצה מפנים את המילים נרגע לכמה דקות וממשיך הלאה, זה נקרא כיבוי אש כלומר אני לא חי עם זה וזה לא חלק מהחיים שלי, ואני משתמש אתו לזמנים מיוחדים כשצריכים, לכבות שריפה שפרצה, אבל מיד אחרי זה אני ממשיך הלאה כאילו לא קרה כלום.

אבל יש דרך אחר וזה האמת, לעשות אסטרטגיה, כלומר עבודת האדם הוא לחיות עם השפלות שלו כל הזמן ולחיות עם החסר אונים שלו ולדעת כמה רחמים הוא צריך על כל דבר ועל כל צעד ושעל, ואז אדם שחי עם הסכנה שלו כל הזמן עוד לפני שהוא בסכנה באמת, אז ברגע האמת שיגיע לו ניסיון יהיה לו את כוח לעמוד מול הניסיון ולעבור אותו, כי אדם שמוכן לכל מה שיקרה וחי שזה יכול לקרות כל שנייה, אז ברגע שזה קורה באמת יש לו כוח לעמוד מול זה. עיקר עבודת האדם הוא לדעת כל שנייה ורגע שזה יכול להיות ואם הוא לא שם זה רחמים מאת הקב"ה, וזה הדרך האמיתי בעבודת השם לעשות אסטרטגיה להיות מוכן למצב של הניסיון, ולא לחיות את הדרך ככיבוי אש בלבד.

אפשר להמחיש את זה לבית, יש אנשים שבונים בית פשוט ולא מכינים את הבית למצב שריפה, וברגע שזה קורה באמת פשוט בורחים משם ושמים שלא קרה לנו שום דבר בנפש, אבל לא שום דבר מעבר לזה. אבל יש אנשים שבונים בית חיסון אש ומכניסים לתוכו גלי עשן וכל אמצעי זיהוי שרק אפשר נגד אש, ואז ברגע האמת אפשר להשתלט על האש ולא רק הם ניצולים אלא גם הרכוש ואת הבית אפשר להציל. כלומר אחד שחי רק כיבוי אש אז ברגע האמת הבית נשרף ולא מזה כלום, ואחד שעושה אסטרטגיה לפני זה מציל את כל רכושו.

אותו דבר בעבודת השם, יש אנשים שחיים את הדרך כמצב כיבוי אש, ואז ברגע האמת לא עומדים בניסיון, ועוד יותר כי אחד כזה בעצם ניגש להקב"ה עם הגאווה שלו שהוא בעצם מוכשר ויכול כל דבר ורק צריך את הקב"ה פה ושם אבל חוץ מזה אני מסתדר מצוין, אחד כזה באמת נופל כי אז הוא נכנס לייאוש כעס והפקרות, אבל אחד שחי את הדרך כאסטרטגיה ומכין את עצמו לפני זה וחי עם השפלות ועם החסר אונים שלו, כלומר אחד כזה ניגש להקב"ה בהכנעה ובשפלות, כזה אדם ברגע האמת יש לו את כוח לעבור את הניסיון.

אבל זה לא אומר מי שעושה אסטרטגיה לא יהיה לו ניסיונות, כי הקב"ה מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית וברור שיהיה ניסיונות ונפילות רק השאלה מה עושים עם זה, אחד שחי את הקב"ה ככיבוי אש אז ברור שלא יעמוד בניסיונות, וגם ייקח לו הרבה זמן עד שמתרומם משם, ויש גם אנשים שממשיכים בחיים כרגיל אבל בסופו של דבר הם יוצאים צדוקי, כמו רבי יוחנן כהן גדול ששמונים שנה הסתובב כאילו לא קרה כלום ובסוף נהיה צדוקי, אבל אחד שחי את הקב"ה עם אסטרטגיה אז אפילו שיפול אבל יקום מיד אחרי זה ולא יישאר כל כך הרבה זמן בנפילה.

יש כמות ויש איכות, אנשים שעושים כסף זה בכמות עושים בפעם אחד הרבה כסף ואחרי זה מחלקים את זה לכאן ולשם, אבל עבודת השם זה איכות זה בונים כל הזמן עוד ועוד ולא עושים זאת בפעם אחד והולכים הלאה. מי שחי עם הקב"ה ככיבוי אש הוא חושב שגם בעבודת השם זה ככה זה משהו מיד וחד פעמי וזה רק בכמות ולא באיכות, אבל מי שחי בעבודת השם כאסטרטגיה אז הוא יודע שזה נפש וזה נבנה כל הזמן כל החיים עד הרגע האחרון, וצריכים לבנות את זה כל יום מחדש וכל שנייה מחדש.

ולכאורה אם זה כ"כ פשוט למה זה כ"כ קשה לעשות ולהפנים, אלא נראה לומר בהמשך של הפרשה כתוב ויאמר עשו אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני ד'. וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה. ויעקב נסע סכותה. עשו הציע ליעקב עזרה, אבל יעקב לא רצה, לכאורה מה מונח כאן שעשו נסע לשעירה ויעקב נסע סכותה.

אלא איתא בחידושי הרי"מ: יש לפרש על פי מה שאמרו חז"ל לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה וכו'. צדיקים בוכין ואומרים האיך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה, ורשעים בוכין ואומרים האיך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה וכו'. והנה קשה אם הוא באמת הר למה לרשעים נדמה לחוט השערה, ואם הוא באמת חוט השערה למה לצדיקים נדמה להר גבוה.

אמנם הענין הוא, כשאדם מתחיל בעבודת השי"ת נותנים לפניו חוט השערה של ניסיון המונע מעבודת השי"ת, וכשעובר אותו חוט השערה של ניסיון ומתחזק בעבודת השי"ת, אז נותנין לפניו עוד חוט השערה של ניסיון יותר גדול, וכן הלאה כל פעם ניסיון יותר גדול עד שנעשה באמת הר גבוה מכל עבודתם. וזה לצדיקים נדמה להם כהר.

אכן הרשעים נשארים אצל חוט השערה של ניסיונם הראשון, ואינם עוברים אותה כלל, ולכן נדמה להם כחוט השערה ובוכין האיך לא עברנו וכבשנו את חוט השערה. וזה פירוש הר שעיר, היינו הר של שער, ושממתקבצים השערות ונעשה הר גבוה, זהו מקום עשו, שדר במקום שיוכל להכשיל ח"ו צדיק ורשע.

כלומר הרשעים לא מצליחים לעבור את השערה הקטנה ולהתקדם להקב"ה, אבל הצדיקים עוברים כל הזמן עוד שערה ועוד שערה עד שנדמה להם כהר. וזה הכוונה

בפסוק, שעשו נסע שעירה כלומר הוא עסוק עם השערות ולא מצליח לעבור אותו, אבל יעקב נסע סכותה הולך על הסיבות שבכל דבר ראה את הקב"ה כסיבה ולא כמציאות, וככה הצליח לעבור את השערות והגיע להקב"ה. וזה כנ"ל אחד שחי עם הקב"ה ככיבוי אש אז הוא באמת לא מצליח לעבור אפילו שעה אחד ולהתקדם לכיוון הקב"ה, אבל אחד שחי עם הקב"ה ועושה אסטרטגיה אז הוא מצליח לעבור הרבה שערות ולהגיע להקב"ה.

יש מחשבה דיבור ומעשה, כל דבר מתחיל במחשבה, אבל היות שאדם נמצא בעולם הזה אז יורד לו לתוך המחשבה טוב ורע, וממילא יש לאדם כל הזמן מחשבות זרות, אבל עבודת האדם הוא כבר אז לעבוד עם זה ולנטרל אותם ולהחזיר את המחשבות להקב"ה, על ידי שאדם חי שהוא מצד עצמו לא יכול כלום וחייב עזר אלוקי ממעל, אבל אדם שלא מנטרל את זה במחשבה זה יורד לדיבור, ואז יוצא לו דיבור רע, ואדם שלא עוצר שם זה יורד עוד יותר למטה עד הלכה למעשה ממש, כלומר כל דבר מתחיל ממחשבה, וממשיך לרדת עד הדיבור.

עכשיו נחזור ליעקב אבינו, יעקב אבינו בנה כאן אסטרטגיה בעבודת השם, מצד אחד הקב"ה אמר לו ושמרתך בכל אשר תלך, לכאורה ברגע שיש לו הבטחה מהקב"ה בכבודו ובעצמו א"כ למה כאן נכנס לפחד ויירא וייצר, אלא נכון שהבטיחו לי אבל אדם צריך לחיות עם הסכנה שלו כל הזמן וכל החיים, כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול, ולולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, ולכן אדם צריך ללכת עם השפלות ועם החסר אונים שלו כל הזמן.

אבל עד עכשיו יעקב אבינו הכניס והפנים זאת לעצמו אבל מה יהיה עם הילדים שלי ועם המשפחה שלי, אדם צריך להשפיע את המהלך לכל הסובבים אותו, ולכן יעקב אבינו חילק אותם לשניים, ואמר שכל אחד חייב לדעת את הסכנה שלו עד כמה רחמים הוא צריך על כל צעד ושעל בחיים, וייתכן שאני הולך להרג בידי עשו, והשני יינצל ממנו, וכן אמר לשני שגם אתה חייב לחיות עד כמה רחמים אתה צריך על כל דבר ויתכן שעשו פוגש אותך ראשון והשני יינצל ממנו.

וזה הכוונה בפסוק, ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו כלומר למחנה שלי, ואז לפחות המחנה הנשאר לפליטה עוד יישאר מחנה אחרת לפליטה, כי בפשטות לומדים שכל אחד חשב על עצמו שהמחנה שלו יישאר והשני ייהרג, אבל זה רק אחד שלא הולך בעבודת השם הוא לא חושב על השני רק על עצמו שהשני

ייהרג העיקר אני ניצל מהבעיה, אבל בעבודת השם ית' זה בדיוק הפוך יתכן שאני לא חי עם הקב"ה ואני צריך רחמים, אבל השני הוא כנראה חי עם הקב"ה, ואז ברגע שכל אחד חשב על עצמו ולא על השני אז כולם ניצלו ולא אחד ניצל והשני לא.

